

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli den 13 Febr. 1883, kl. 7 e. m.

Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om kungörande af tiden för allmänna tingssammanträden.

Uti 2 kap. 1 § Rättegångsbalken jemte dithörande författningar bestämmes, huru ofta och inom hvilka tider häradshöfding skall hålla lagtima ting, och enligt 2 § af samma kap. *är häradshöfding skyldig att kungöra Konungens Befallningshafvande, å hvad dag han ting hålla vill, och skall sedan låta det lysa å predikstolarne i häradet, tio veckor förut.* I Svea Hofrätts cirkulärbref till de under hofrätten lydande häradshöfdingar den 6 December 1760 förnyade hofrätten, på angifna skäl, sin förra antydan af den 10 Oktober 1729 att, så snart ting uti en domsaga blifvit utsatta och om utlysandet föranstaltats, genast kungöra Kongl. Hofrätten de för hvarje gång dertill utsatta terminer.

Genom förordningen angående ändring i vissa fall af gällande bestämmelser om häradsting den 17 Maj 1872, är emellertid, med ändring af hvad 2 kap. 1 och 2 §§ Rättegångsbalken innehålla mot förordningen stridande, stadgadt: *att i tingslag, som ensamt utgör en domsaga, så ock der två tingslag äro till en domsaga förenade, årligen skola hållas två lagtima ting, det ena, vårtinget, mellan tjugonedag jul och midsommar, samt det andra, höstetinget, mellan September månads början och Thome-*

dag; *att*, om tingslag ensamt utgör en domsaga, häradsrätten der skall hålla allmänna sammanträden, under vårtinget sex gånger och under höstetinget fyra gånger, nemligen, under förra tinget: tjugonedag jul, då han på måndag infaller, men eljest nästa måndag derefter och sedan hvar fjerde måndag, som före tingstidens slut inträffar, så räknadt att alltid fyra veckor blifva mellan hvarje måndag, å hvilken allmänt sammanträde börjas; samt under senare tinget: första måndagen i September månad och sedan hvar fjerde måndag, likasom under vårtinget; *att*, der helgedag infaller på måndag, som för sammanträde blifvit föreskrifven, Rätten skall träda samman nästa söcknedag derefter, dock att tiden till nästa allmänna sammanträde räknas från måndagen; *att*, om två tingslag äro till en domsaga förenade, häradsrätten i hvartera tingslaget skall hålla allmänna sammanträden, under vårtinget tre gånger, och under höstetinget två gånger, nemligen: i *ena tingslaget*, under vårtinget: tjugonedag jul, då han på måndag infaller, men eljest nästa måndag derefter och sedan hvar åttonde måndag, som före tingstidens slut inträffar; och under höstetinget första måndagen i September och sedan måndagen åtta veckor derefter; samt i *andra tingslaget* under hvartera tinget de måndagar, som infalla fyra veckor från början af hvarje allmänt sammanträde i förra tingslaget; dock att, om helgdag inträffar på måndag, hvarom här är sagdt, derom skall vara lag som för dylikt fall förut är nämndt; *att* för domsagor med två tingslag hofrätten, på häradshöfdingens förslag, skall bestämma, i hvilketdera tingslaget tingen först skola börjas, hvarvid sedermera bör förblifva, der ej hofrätten, på särskild framställning, eller ock Konungen pröfvar lämpligt ändring göra; skolande hvad i ty fall bestämmes kungöras, som om andra påbud till allmän efterrättelse är stadgadt; *att*, om mål, som blifvit till slut fördt å sista allmänna sammanträdet, ej kunnat då afgöras, med doms afkunnande och tingets afslutande må anstå till särskildt sammanträde, hvilket dock ej må hållas senare än medlet af Juli månad för vårtinget och December månads slut för höstetinget; samt *att* då dom ej genast afkunnas, *vid målets handläggning skall tillkännagifvas när sådant skall ske.*

Uti en inom Andra Kammaren afgifven samt till handläggning af Lag-Utskottet öfverlemnad motion, N:o 12, hemställer nu Herr *Olaus Olofsson* »att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes föreskrifva, dels att tiden för början af de allmänna tingsammansammanträdena uti domsagor, bestående af ett eller två tingslag, skall genom Konungens Befallningshafvandes försorg årligen kungöras uti länskungö-

relserna; dels ock att, beträffande samtliga domsagor, tiden för afslutande af ting skall genom vederbörandes försorg kungöras i tingslagets kyrkor».

Det torde, i Utskottets tanke, icke kunna förnekas, att i domsagor, bestående af två tingslag, den på grund af 1872 års förordning införda tingsordning med allmänna sammanträden kan hos den rättsökande allmänheten, särskildt hos de personer, som, utan att vara i orten boende, der dock hafva några rättsangelägenheter att bevaka, vålla ovisshet om rätta tingstiderna, i det att dessa bero derpå, uti hvilket af de tvenne tingslagen tingen först börja, och underrättelse härom endast en gång för alla kungjorts. Erforderligt torde då ock vara, att, äfven beträffande nu omförmälda domsagor, tingstiderna blifva på samma sätt kungjorda, som titi domsagor, i hvilka den äldre tingsordningen är gällande.

Beträffande dessa senare domsagor, iakttages, att tingstiderna blifva efter anmälan af domhufvanden kungjorda af hofrätterna genom deras vederbörande advokatfiskalsembeten i Post- och Inrikes Tidningar samt af Konungens Befallningshafvande i länskungörelserna. Det skulle naturligtvis lända till allmänhetens, särdeles den utom domsagan boendes, bekvämlighet, om dessa kungörelser omfattade alla domsagor i riket, således äfven dem, som bestå af endast ett eller två tingslag, emedan allmänheten, äfven om den icke saknar kännedom om de för sistnämnda domsagor i lagen bestämda tingsterminer, dock icke alltid så lätt kan erhålla upplysning om domsagornas sammansättning och den på ett särskildt för längre tid tillbaka meddeladt hofrättsbeslut beroende tiden för tingens hållande i det ena eller andra tingslaget, helst förhållandena härutinnan understundom förändras genom ett eller flere tingslags sammansläende. Då tingens kungörande i de af ett eller två tingslag bestående domsagor icke lärer tillskynda domhufvandena i dessa domsagor större besvär än det, som föranledes af kungörandet af tingen i de domsagor, som bestå af flere tingslag, men obestriddigen skulle för en mängd rättsökande medföra afsevärda fördelar, anser Utskottet sig böra förorda en för alla domsagor likartad lagstiftning i detta afseende.

Slutligen och då det ingalunda af alla domhufvande iakttages att i tingslagets kyrkor kungöra tiden för afslutande af ting, men sådant kungörande ur flere synpunkter synts Utskottet önskvärdt, torde föreskrift härom böra meddelas, ehuru härvid någon bestämd tid före afslutandet, inom hvilken tid kungörandet bör ske, icke synts lämpligen kunna föreskrifvas.

På grund af hvad Utskottet sålunda anfördt, och då en utsträckt till-

lämpning af stadgande i allmän lag icke torde böra ifrågakomma annat än i den ordning, 87 § Regeringsformen angifver, får Utskottet hemställa, att Riksdagen må i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t ville låta utarbета och Riksdagen förelägga förslag till lagbestämmelser, hvarigenom förklaras

ej mindre, att hvad lag och författning innehålla om häradshöfdings skyldighet att i tingslagets kyrkor kungöra dagen för början af ting, till hvilkas hållande han sjelf utsätter tid, samt derom underrätta hofrätt och Konungens Befallningshafvande, må förklaras gällande äfven i afseende å tingsmanträden i domsagor; der ting hållas enligt förordningen den 17 Maj 1872; *än äfven* att, beträffande samtliga domsagor, tiden för afslutande af ting, der afslutandet till särskild dag utsättes, skall genom vederbörande domhafvandes försorg förut kungöras i tingslagets kyrkor.

Stockholm den 13 Februari 1883.

På Lag-Utskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.

Reservation:

af Herr *Bergström*: »Med åberopande af de skäl jag sistlidet år i Första Kammaren (se Första Kammarens Prot. 1 Delen, N:o 17, p. 5) andragit i afsigt att ådagalägga, det lagbestämmelser i den af motionären uppgifna syftning icke äro af verkligt behof påkallade och således icke heller böra gifvas, får jag afstyrka bifall till motionen.»
